

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 25.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— "
 Pe 3 luni . . . 7.— "
 Pe o lună . . . 2.40 "
 Pentru România și
 străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci.
 Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA

și ADMINISTRATIA
 Strada Zrinyi Nrul 1/a
 INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil
 Manuscriptele nu se în-
 napoiază.

Ce trebuie să ne călăuzească?

— După „Moldova”. —

I.

De A. C.

Războiul, fenomen de o impozantă însemnătate, a impresionat pe toți cugetătorii de demult și pe sociologii de astăzi, cari, incidental, sau în monografii, au căutat să dea acestui fenomen politic și social și o bază teoretică.

S'au emis până în prezent mai multe teorii, pe cari le vom rezuma aici, spre a vedea cari din toate trebuie să ne călăuzească în practică, când ziua cea mare a intrării în războiu va sosi și pentru noi.

După unii, războiul este o isbucnire mai violentă a luptei ce se dă încontinuu între rase, pentru supremația uneia dintre ele asupra celeilalte.

Propriu vorbind, nu de lupte între rase poate fi vorba, ci de lupte între familiile diferite ale uneia și aceleiaș rase; rar de tot s'au ciocnit popoarele de rase deosebite, cum a fost ciocnirea Turcilor, a Pecenegilor, a Ungurilor, cu popoarele arice ale Europei sau cum au fost războaiele din ultimul timp între statele europene și China și Japonia.

Numirea de *rasă* se păstrează totuș pentru ușurința exprimării.

Războaiele din antichitate s'ar putea rezuma la lupta între Arabii semiți și Spaniolii și Perși, între Latini și popoarele galice, iberice, semitice etc., cari mărgineau bazinul Mediteranei; cele din evul mediu s'ar putea rezuma la lupta între Arabii semiți și Spaniolii

latini, între Germani și Francezi, între Turcii mongoli și popoarele arice din sud-estul Europei și tot așa și războaiele evului modern ar fi o manifestare mai vie a luptei între rasele ce-și dispută supremația în Europa și celelalte continente. După această teorie războiul de față este o luptă între rassa germană pe deoparte și rasele latină și slavă de altă parte.

Gruparea simetrică a statelor ce se războiesc, ne-ar conduce și mai repede la admiterea acestei explicațiuni.

Totuș teoria aceasta, pe cât de interesantă ca suprafață, (W. Giunplowitz o apără cu căldură), este pe atât de discutabilă în fond.

În sinul grupurilor mari de rasă diferite ce s'au războit s'au găsit totdeauna fel de fel de neamuri, aparținând la diferite rase și unele chiar la rassa grupului potrivnic, și cari încheiau alianțe între ele, nesocotind (de cele mai multe ori inconștient) condiția rasei care-i lega pe unii de alții.

Perșii, Romanii, Slavii, Latini de astăzi și grupul austro-germano-ungar ce stă bloc înaintea ochilor noștri, au fost conglomerate de asemenea natură. Această constatare elementară, a contribuit mult ca teoria aceasta a luptei de rase să fie discreditată.

După dânsa ar rămânea neexplicate o serie de războaie, cum ar fi lupta între Greci și Romani, între Franci și Germani, între Francezi și Italieni, iar astăzi între Germani și Englezi, ca să nu mai vorbim de luptele între grupurile ce alcătuiesc fiecare din aceste popoare, cum au fost luptele între cetățile grecești sau între statele franceze din evul mediu.

Afară de aceasta, teoria luptei de rase nu ne poate da nici o deslegare în privința rezultatului războaielor purtate neprecizând care rasă e chemată să învingă; ea are în privința aceasta numai anumite preferințe, cari se explică cele mai adeseori prin naționalitatea celui ce se face apărătorul ei.

Este dar o teorie ce nu se poate susține, fiindcă nu servește la scopul pentru care a fost creiată.

O altă teorie afirmă că nu antagonismul de rase, ci contrarietatea de *interese* ar determina conflictele sângeroase între popoare. Această concepție reprezintă un progres față de cea I-ia, întrucât varietatea intereselor ce se pot imagina corespunde cu complexitatea fenomenului însuș.

Sunt în adevăr multiple interesele cari pot împinge popoarele la război și mai în fiecare războiu găsim reprezentate unul sau mai multe interese deodată. Interesele economice în primul rând, apoi interesele politice, religioase, culturale și chiar intelectuale, au stat la baza tuturor războaielor.

Cu toate aceste nici această teorie nu se poate accepta fără rezerve, deși ea se poate adapta la orice fel de război imaginabil, fiindcă nu ne poate da un criteriu sigur când ar fi să luăm pe viitor o hotărâre.

Teoria aceasta, în adevăr, nu ține seamă de două elemente decisive în soarta războaielor de *elementul geografic* și de *calitatea popoarelor ce se luptă*. Ar rezulta după dânsa că războaiele consacră interesele cele mai legitime sau cele mai vitale pe când în fapt ele consacră pe cele mai bine susținute decernând victoria popoarelor celor mai superioare calitativ. Pe de altă parte obstacolele

Viole.

— Pe mormântul scumpei mame. —

II.

De trei zile numai
C'a plecat de-acasă
Jalnica mireasă...

De trei zile ntregi
De sub crucea sfântă
Moarta se frământă!

De trei zile triste
Glasul ei îngână:

„Tărănă păgână
De nu ți-a fost milă
De-o biată copilă
De doi ochi curați
Și nevinovați
Și-n loc de cunună
Și-o inimă bună
Zestre tu i-ai dat
Sicriu blăstămat
Preamărită-ți fie
Dulcea ta robie...
Și fără durere
Mi-aș dormi eu somnul
Ce-mi trimise Domnul!

...Dar... să-mi spui țărănă
Tărănă păgână
De ce n'a venit
Cu chipul cernit
Maica să jelească
Să se tânguiască
Și buzele mute
Să mi le sărute
Și Ea, cea mai bună,
O vorbă să-mi spună
Vorba cea din urmă?...

Tărănă
Păgână
Tăcerea-ți mă curmă
...Plâng atâtea gânduri
Între patru scânduri...

Doar nu te-a ndemnat
Un gând blăstămat
Să chemi și pe mama?"

Opt orfani plâneau...
Plânsu'-a străbătut
În mormânt tăcut...

Din sicriu cernit
Vorbă s'auzit....

.....Tărănă
Stăpână!
Preamărită-ți fie
Dulcea ta robie!
Lasă din sicriu
Inchis și pustiu
Să mă duc și eu...
La sicriu să plâng
Inima să-mi frâng
Să mă tângulesc
Și să hohotesc
Și plâng, să plâng
Să plâng pân' mă stâng...
C'a murit: măicuța
Tărănă stăpână!

Tărănă stăpână
Și-am două surori
Îngeri jeltori
Cine să le spună
Doar-o vorbă bună?
Că toți frații-mi plâng
Și se stinge tata!

Tărănă stăpână

geografice au împiedecat de multe ori victoria acelor popoare ce aveau totuși interese vitale ca să treacă peste ele. Istoria este plină de exemple pentru a ne ilustra acest adevăr, că mările și munții în special au domolit pentru multe secole tendințele de expansiune ale popoarelor cuceritoare.

Interesele unui stat pot să fie prin urmare un motiv *subiectiv* pentru începerea unui război, care nu se aplică însă și *obiectiv* războiului însuși. Dacă proba cu sânge nu confirmă acordul între interesele unui stat și între puterea lui de a le realiza, războiul rămâne o aventură, care cel puțin în vremurile moderne nu se mai poate justifica prin nimic.

Păstrăm dar o parte din teoria războiului, ca un conflict de interese, considerând interesele ca o *cauză* a războaielor trecute, nu le putem însă accepta ca o *normă* pentru războiul viitor.

Pentru-ce nu am candidat la Caransebeș?

Relativ la alegerea de deputat dela Caransebeș, unde, se știe, a fost „ales” cu „unanimitate” guvernamentalul *br. Baumgartner*, — „*Drapelul*” din Lugoj dă următoarele lămuriri, justificând, foarte corect, atitudinea partidului nostru național din cercul electoral al Caransebeșului:

A mai reveni în aceste zile de cutremur sufletesc asupra *atitudinii abstinerente a partidului național român* față de alegerea de deputat dietal la Caransebeș, li se va părea multora poate o ilustrare a proverbului românesc despre baba care se pieptenă, pe când satul arde. Dar... — și tocmai aceasta ne îndeamnă să scriem — sunt oameni și pe la noi, cari cer lămuriri, cum de am lăsat pradă tocmai acest cerc *mai românesc*, care în luptele constituționale are la activul său tradiții atât de frumoase. Vom căuta deci să deslușim în liniamente generale ceace,

Dacă-mi vrei vre-un bine
'Ndură-te spre mine
Lasă din sicriu
Inchis și pustiu
Să mă duc și eu!.....”

....„Tată, dragă tată,
Inimă sfărmată,
Lacrimile mele
Durerile grele
Le-a închis țărâna
Țărâna păgâna
Doar de-atunci mă sbat
Noaptea ne'ncetat
Că nu pot să-ți spun
Ție, tată bun,
Cât m'am tânguit
Și cât am jelit
Că măicuța mea
A venit și Ea
Să-i fie stăpână
Țărână păgână!
Și eu din sicriu
Inchis și pustiu
N'am putut să vin
La sicriu să plâng
Inima să-mi frâng
Și să plâng, să plâng
Să plâng pân' mă stâng
C'a murit măicuța.....
Tată, dragă tată!

Domnul să se 'ndure
Tată spre voi toți!”

O. Hulea.

după părerea noastră, nu mai are trebuință de nici o deslușire.

Se înțelege, că deslușirile noastre — cuprinse de altfel destul de lămurit în comunicatul partidului nostru — se raportă numai la momentele, cari au determinat atitudinea partidului nostru și nu și la cea a guvernului.

Recunoaștem bucuros, că din partea guvernului a fost un gest frumos, ca în aceste zile de restriște să zică, că fiind cercul electoral al Caransebeșului — înțelegem cercul *vechiu*, căci acesta a „ales” acum — unul din cele mai românești cercuri ale țării, le lăsam Românilor mână liberă să aleagă pe oine le place. Poate între împrejurările de astăzi ar fi fost chiar indicat să facă aceasta. Trăim doar zile, când nu se pot nesocoti nici inponderabilile.

Dar guvernul nu a făcut acest gest. Și noi suntem ultimii chemați a-l trage la răspundere pentru aceasta.

Partidul național român din cercul electoral al Caransebeșului a fost pus în fața faptului, că guvernul consideră acest cerc de al său și este gata să iee lupta contra oricărui contra-candidat cu mijloacele ce-i stau la dispoziție.

În fața acestei situații era pentru noi toți, cari cunoaștem situația bine, lucru hotărât, că „reușita” guvernului este mai presus de orice îndoială. Doar trăim între împrejurări extraordinare, sub regim excepțional, care ne împiedecă pe noi în orice mișcare liberă, mai ales că o parte însemnată a cercului e teritoriu de operațiuni, unde este orice mișcare oprită.

Și este evident, că guvernul punându-și candidatul propriu în acest cerc, nu l-a pus ca să cadă, ci ca să reușească negreșit cu acela.

Nu trebuia deci multă fantezie să ne imaginăm, că ce luptă sterilă și primejdioasă ne așteaptă *fără nici un prospect de isbândă*.

Eram deci puși în fața întrebării de este oportun în aceste zile critice să desfășurăm o agitațiune electorală numai de dragul agitațiunii. Evident, că între împrejurările actuale o asemenea agitațiune, chiar și între cele mai severe limite constituționale, ar fi putut avea urmări incalculabile.

În timpuri pacifice am luat luptă și în cercuri unde nu au fost prospecte de isbândă, dar am luat lupta pentru că este un fapt al experienței, că în luptă se poate face cu mult mai efektiv propagandă pentru principiile noastre politice, se poate cu mult mai bine organiza partidul decât în abstinență și se pot educa politicește mai bine caracterele și curăți neghina din grâu.

Astăzi însă am suspendat lupta. Am suspendat-o cu plan și conștient pe întreaga linie. Fără a ne abandona poziția principală de până acum, am căutat să reducem la minim suprafețele de fricțiune, căutând acele terene unde putem lucra împreună și nu unde se ascuțesc contrastele.

Vedem și partidele opoziționale maghiare făcând tot acelaș lucru, cu toate că nu am putea zice, că războiul actual a îmblânzit pe dușmanii inversunați de ieri.

De când a izbucnit acest teribil război nu s'a dat în întreaga țară niciări luptă electorală. Fără de a se face vre-un pact sau și fără o înțelegere prealabilă și-au respectat reciproc partidele pretutindeni așa zisul „*Besitzstand*”.

Deși situația noastră este cu totul alta, mai ales în cazul dela Caransebeș, totuși acțiunea noastră electorală ar fi putut fi însoțită de bănuicli, de cari între împrejurările de astăzi trebuie să ne ferim, dacă nu voim să ne expunem poporul la suferințe nemotivate. Să nu trecem cu vederea, că cercul electoral se extinde pe o mare parte dealungul frontierei României și de altă parte dealungul celei sârbești, unde este astăzi cel mai fecund teren pentru tot felul de bănuicli.

Între asemenea împrejurări ar fi fost atât sub raport tactic, cât și din punct de vedere al oportunității o greșală să luăm la Caransebeș lupta numai de dragul luptei.

Prin decretarea abstinenței am dat o dovadă de *maturitate politică*, și avem dreptul să așteptăm dela guvern să ne onoreze acest gest,

dacă nu altfel, cel puțin *respectându-ne și el așa zisul „Besitzstand”* pentru cazul nedorit, dacă în aceste vremuri grele s'ar declara o vacanță într'un cerc, care e reprezentat astăzi în dietă prin un deputat al partidului național român.

Se înțelege, că toate aceste se raportă numai la alegerile dietali supletorii, cari vor mai deveni necesare până la alegerile generale, cari s'au amânat prin lege până la 6 luni după încheierea păcii.

Pentru campania generală, care nu putem astăzi încă prevedea când și între ce condiții va avea loc, ne-am rezervat deplina libertate de acțiune. Abstinența impusă astăzi de împrejurări nu prejudecă sub nici un raport, atitudinea ce se va stabili atunci atât pentru noul cerc electoral al Caransebeșului, cât și peste tot.

Toate aceste le-a spus comunicatul nostru oficial destul de lămurit.

„Dreptul națiunilor mici și științele pozitive”

Comunicarea dlui profesor univ. S. Mehedinți.

În ședința de Vineri a Academiei Române d. profesor S. Mehedinți a făcut o comunicare vorbind despre „*Dreptul națiunilor mici și științele pozitive*”.

Conferențiarul începe prin a face o expunere a diferitelor teorii privitoare la teorema istorică și geografică a națiunii, relevând faptul caracteristic că începând dela 1870, biruința Germanilor a produs în rândul statelor mici o vie îngrijorare deoarece acestea simțeau că în Europa se apropie o „epocă de fer” și că puterea a luat locul dreptății. Ceea ce mărea însă și mai mult grija statelor mici, — zice dsa — era teoretizarea puterii de stăpânire, „dreptul celui mai tare”. Aceasta însă rămâne un sofism care se poate ușor înlătura mai ales prin judecarea factorilor geografici.

D. profesor Mehedinți, se ocupă apoi de cercetările lui Kant și Hegel.

Continuând, dsa arată că nu erau suficiente numai afirmările filosofilor, ci trebuia să vină și cercetarea omului de știință pozitivă și atunci apăru *Alexandru Humboldt*, care a trebuit să se opună metafizicii contemporane, numind preocupările de această natură „*saturnalia ale spiritului*”, risipe zadarnice de energii.

Rezultatul acestei concepții a fost fecund în toate domeniile, începând să privească omenirea ca o formație geografică, în raport cu toate fenomenele naturale.

Omul e considerat ca o anexă a plantei, și rând pe rând se ivesc științele noi: etnografie, antropogeografia, antropologia, etc.

În vremea, când a apărut teoria darwinistă — selecțiunea naturală — izbucnise ciocnirea între albi și negri. Atunci apărură discuțiuni ușoare asupra pluralității originii omului. Oamenii de știință au spus însă cuvântul cumpănitor, că rasele umane sunt elemente ale aceleiaș familii, rămase în diferite stadii evolutive. Rasele nu sunt unele mai nobile ca altele, ci doar unele mai civilizate ca altele. Noțiunea de „*sălbatec*” n'are în sine nimic fiziologic, ci numai cultural. Deci din punct de vedere darwinist, teoria dreptului celui mai tare nu se poate susține, întrucât nu există tari și slabi, mai ales când teoria egalizării a prins așa de temeinice rădăcini.

Contrastul rasselor va fi veșnic, zic istoricii germani după 1870, susținând teoria că statele trebuie să impună o singură limbă popoarelor lor, urmând apoi clasarea neamurilor în germanice și sud-germanice, printre cari citează și pe Valahi. A venit apoi *Nietzsche* și *Chamberlain* cu teoria supremației imperialiste. Toți aceștia însă n'au fost pozitivisti, susținând dreptul forței, ca interpretare darwinistă.

Ocupându-se de teoria națiunii, d. profesor Mehedinți arată că aceasta formează singurul izvor de energie, fără de care individul nu are nici un rost.

Secolul al XX-lea aduce în această privință concepțiuni noi.

Teoria recunoașterii dreptului celui mai tare în lupta pentru existență a fost înlăturată, iar conștiința s'a afirmat în ceea ce privește diferența rasselor. Ceea ce voise să realizeze creștinismul în domeniul etic, știința va realiza în domeniul pro-

pare că flota noastră voiește să alunge pe inamic spre Lissa, direcția amintită a liniilor de bătaie pare a se schimba în sud și nord. Dacă linia de bătaie dela vest este inamică, după cum cred, atunci el cedează considerabil. O luptă din cele mai înverșunate. În nord se zărește un vapor*). Din linia de vest se separă spre sud-vest un vapor probabil avariat (stricat).

Grăbie ora 12 și 10 min.: Comanda slabă, ambele flote se depărtează încet spre nord-vest. (Va urma).

† Silvestru Moldovan.

Mercuri după amiază — scrie „Foia Poporului” din Sibiu — s'a făcut înmormântarea fostului redactor *Silvestru Moldovan*, care s'a stins în spitakul de aici. O lume aleasă s'a adunat la cimiteriul central, spre a da cele din urmă onoruri rămășițelor pământești ale neobositului gazetar.

A slujit pâr. asesor *Mateiu Voileanu* și preotul *C. Bucșa*, iar corul seminarial sub conducerea profesorului *Timoteiu Popoviciu* a dat răspunsurile. Pâr. asesor *Voileanu* a arătat în câteva cuvinte viața sbuciumată a răposatului. În numele gazetarilor a vorbit redactorul nostru *Dr. I. Broșu*, zugrăvind în culori foarte vii, munca și viața gazetarului român și drumul, pe care l'a bătut acest vecinic pribeag, care a fost *Silvestru Moldovan*. Cuvintele dsale au înduișat inimile tuturor celor de față.

Iată cine a petrecut, afară de cei amintiți la cele vecnice pe meritul gazetar român: *I. Lăpedat*, secretarul fondului ziariștilor români, și dna *Veturia Lăpedatu*, *I. V. Păcățianu*, redactorul „Telegrafului Român”, *C. Popp*, redactorul „Revistei Economice”, *Dr. N. Bălan*, redactorul „Revistei teologice”, *Dr. I. Broșu* și *Dr. S. Dragomir*, redactori la „Foia Poporului”, dnii *N. Ivan*, *L. Triteanu*, *Dr. G. Proca* asesori, *D. Câmpian* arhiv. consist., *Dr. V. Bologa*, director, *Dr. A. Crăciunescu*, *V. Păcala*, *D. Pamfilie*, protopopul *N. Togan*, *Arsenie Bunea*, *R. Simu*, *V. Torțășianu*, *Dr. Rusan*, *R. Roșca*, *P. Tincu*, *L. Verzar*, *A. Blaga*.

Adunarea generală comitatensă de primăvară.

Făgăraș, Iunie 1915.

Adunarea ordinară de primăvară a comitatului (judetului) Făgăraș s'a ținut în 27 Mai n. Fiind pusă din nebagare de seamă, pe ziua târgului de țară din Făgăraș, a fost foarte slab cercetată. Aproape numai aparatul oficios a luat parte.

Sperăm că pe viitor nu vor mai obveni astfel de cazuri.

Dintre membrii români încă au participat puțini, deoarece dela izbucnirea războiului încoace, s'au abținut dela orice mișcare politică.

Comitele suprem în vorbirea de deschidere, făcându-și reflexiunile asupra războiului, constată, că *Românii din acest comitat și-au îndeplinit în mod ireproșabil și demn de recunoștință datorințele patriotice*. Sperează că și în viitor va fi tot așa.

Vicecomitele prezentează adunării generale raportul său, și roagă adunarea, ca să-l ia la cunoștință.

La raportul vicecomitelui ia cuvântul *Dr. Ioan Șenchea* și în o vorbire scurtă declară, că în timpurile acestea grele și nepotrivite pentru lupte politice naționale, *Românii se abțin dela discuție pe lângă păstrarea intactă a progra-*

mului național, a principiilor noastre, suspendând acum deodată accentuarea doleanțelor și justelor noastre pretențiuni.

Constată, ceea ce reiese și din raportul vicecomitelui, că *Românii și-au îndeplinit cu vitejie și cu abnegațiune datorințele lor și au aducea mai mare jertfă de sânge și avere, în proporție cu numărul și cu averea lor.* — Dovadă strălucită despre aceasta sunt multele și frumoasele distincții cu cari au fost împărțiți soldații români atât de împăratul Germaniei, cât și de monarhul nostru.

Dovadă totdeodată, că poporul român totdeauna și în toate acțiunile sale a fost condus de adevărata iubire de patrie, căci *Românul s'a legat și se leagă de glia strămoșească, mai mult ca de viața sa.*

Aceasta tot așa va fi și pe viitor.

La acestea reflectează comitele suprem și preotul *Balla*.

Amintește apoi comitele-suprem pe funcționarii comitatensi decorați pentru vitejia arătată în războiu între cari sunt și *Românii Dr. Titu Perția*, directorul spitalului, vice-notarul *George Andreias*, — cu trei frumoase decorațiuni — și vice-notarul *Teofil Radeș*, ale căror merite au fost trecute la protocol.

Dintre obiectele cuprinse în program, amintesc numai două, cari ar fi trebuit altcum rezolvate, cu deosebire între stările de acum.

Și anume s'au respins ajutoarele votate de comunele *Sărata* și *Toderița* pentru școalele profesionale de acolo, cu toate că aceste ajutoare au fost date de zeci de ani școalelor și totdeauna — s'au aprobat din partea comitatului.

Pentru ce au trebuit *tocmai acum* sistate, căci nici un motiv drept nu este.

Tendința inspectorului de școală, față de școala confesională română ortodoxă din acele două comune trebuie nu sprijinită, ci *condamnată* din partea factorilor competenți.

După măcinarea obiectelor adunarea s'a încheiat. *Olteanul.*

Descoperirile arheologice din Dobrogea.

Importantele descoperiri istorice făcute la Mangalia și Constanța. — Ruinele cetăților Tomis și Calatis. — Se impun măsuri pentru păstrarea acestor monumente. — Necesitatea creării unui muzeu.

București, 6 Iunie.

Într'un articol pe care l'am publicat nu de mult în ziar, am arătat importante descoperiri istorice ce se fac zilnic aporape de Dobrogea, menționând în același timp și măsurile ce se impun atât pentru păstrarea obiectelor găsite, cât și pentru conservarea diferitelor monumente istorice ce s'au descoperit cu ocazia săpăturilor.

Arătăm între altele în acel articol, că numeroase obiecte antice ce se găsesc, unele de o valoare mare, și cari ar putea constitui un muzeu pe cât de bogat, pe atât de interesant, se pierd, fie din cauza nepriceperii acelor cari le găsesc, fie din cauza speculatorilor, cari cumpărându-le pe prețuri derizorii, trimit acele obiecte în străinătate.

În afară de aceasta, organele noastre administrative, au marea vină că nu au făcut nimic, deși s'a atras atenția în diferite rânduri, pentru conservarea diferitelor monumente istorice ce s'au descoperit.

Interesantele descoperiri ce s'au făcut în Dobrogea în ultimul timp, ne impune să revenim astăzi asupra acestei chestiuni.

Vorbim despre descoperirile ce s'au făcut în Mangalia și Constanța.

În *Mangalia*, după cum am și anunțat, s'au descoperit urmele vechei cetăți *Calatis*, și în urma lucrărilor pentru desgruparea rămășițelor acestei cetăți, s'a dat de ruinele unei basilici din veacul al VI-lea.

Cu ocazia săpăturilor făcute, s'a găsit pe malul mării turnul cetății *Calatis*, iar lângă acest turn zidurile aproape intacte ale acestei biserici, una spre est și una spre sud. Înăuntru s'au găsit opt coloane de marmoră bine șlefuite, ce susțineau plafonul și două canale de scurgere. Pardoseala bisericii este făcută din lespezi mari de piatră iar pereții din blocuri cioplite.

La *Constanța*, cu ocazia săpăturilor ce s'au făcut pentru construirea temeliei unei case, s'au găsit lângă gară, rămășițele unui turn.

Lucrările însă aci nu au continuat mai departe.

Se crede că acest turn ar face parte din zidurile vechei cetăți *Tomis* și ar fi alcătuit împreună cu turnul găsit acum câțiva ani pe malul mării, lângă școala de marină, partea de apărare, dinspre răsăritul acestei cetăți.

Asupra importanței descoperirilor ce s'au făcut, nu mai insistăm.

Până astăzi pentru păstrarea monumentelor istorice, sau obiectelor ce s'au descoperit în Dobrogea și cari alcătuiesc adevărate moaște ale trecutului nostru, nu s'a luat nici o măsură și multe din ele s'au pierdut.

Descoperirile din Constanța și Mangalia, ridică din nou această chestiune și ne îndreptățește să întrebăm pe cei în drept, dacă au luat măsuri, pe de o parte pentru conservarea lor, iar pe de altă parte pentru strângerea la un loc a tuturor obiectelor găsite?

Aceste descoperiri, pun în același timp în relief și necesitatea pentru crearea la Constanța a unui muzeu în care să fie expuse toate obiectele ce s'ar găsi în Dobrogea.

Am revenit asupra obiectivelor ce le-am mai făcut, cu credința că ele vor găsi ecou pe lângă instituțiunile în drept.

Chestiunea prezintă însă un interes prea mare și de aceea promitem să revenim.

St.

Războiul.

Telegrama oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 7 Iunie. — Se comunică dela cartierul general:

Pe teatrul rus: După înfrângerea gravă ce Rușii o au suferit la Przemysl, în ultimele zile comandamentul rus a desfășurat eforturi violente împotriva pozițiilor noastre pe frontul Prutului, pentru a ne forța aci frontul. Mai ales între Colomea și Delatin inamicul încontinuu arunca noi mase în luptă. În vreme ce toate aceste atacuri s'au prăbușit cu pierderi colosale pentru inamic în urma eroismului tenace al armatei generalului Pflanzler-Baltin, forțele aliate conduse de generalul Linsingen înaintând dinspre vest au ocupat ieri Kalus, regiunea situată spre nord dela acest oraș și înălțimile de pe malul stâng al Nistrului, spre nord dela Zuravno. Între Bystritza și Zornitza, la Nadvorna, trupele noastre s'au aruncat și ele în luptă. Continuăm să luptăm spre ost dela Przemysl și spre ost dela Jaroslau. Spre nord dela Mosciska, inamicul a fost silit să evacueze Seniava. Slabele atacuri izolate rusești s'au prăbușit. În luptele date la Przemysl dela 1 Iunie până acum victoriosii au capturat 33 mil 800 prizonieri.

Pe teatrul italian: Pe teritoriul dela frontiera Tirolului artileria noastră a operat cu o eficacitate vizibilă. La frontiera Carintiei, spre ost dela strămoșia Plöcken trupele noastre au reocupat ieri Treikolert, pe care inamicul o deținea provizor. La regiunea Krn suntem în lupte. Italienii au trebuit să evacueze localitatea Krn. Pe alocurea inamicul se apropie de râul Isonzo.

Pe teatrul balcanic: Afară de unele lupte la frontieră pe teatrul balcanic e liniște.

Berlin, 7 Iunie. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe teatrul occidental: Pe coasta ostică a înălțimei Loretto, după amiază și seara Francezii au dat noul atacuri împotriva pozițiilor noastre, cari s'au prăbușit complet în focul nostru. Am înăbușit încă în ger-

*) „Vulcan”.

mene tentativele de atacuri nocturne. Spre sudost dela Hebneme (spre ost dela Doulens), inamicul a dat atacuri infructuoase. Acolo luptele nu sunt încă terminate. Ofensiva Francezilor într'un front larg dat spre nord-vest dela Moulin Sous Tauven (spre nordvest dela Soisson), în cea mai mare parte am respins-o imediat. Într'un singur punct inamicul a străbătut până la primele noastre tranșee, pentru cari lupta e încă în curgere. Inamicul a atacat ieri seară pozițiile noastre dela Vagnats, spre sudost dela Varrnones, și deși Francezii au întrebunțat bombe incendiare, cari inundase tranșeele noastre cu fluid arzător, inamicul n'a reușit să străbată în pozițiile noastre. Suferind pierderi grave, inamicul s'a retras în tranșeele sale.

Pe teatrul oriental: Am operat trecerea peste Windgula, spre nord dela Kurschani, și atacăm în direcțiunea sudostică. Ofensiva noastră progresa bine spre sudost dela Kurtowianj, precum și în regiunea situată spre ost dela Sawdiniy. Cu acest prilej din nou am capturat 3340 prizonieri și 10 mitraliere. Am curățit de trupe inamice malul Niemenului până la linia Tolause-Sapyciski.

Pe teatrul sudoriental: În luptele ce s'au dat în jurul Przemyslului 33 mii 805 Ruși au căzut în prisoare. Spre ost dela Przemysl, trupele aliate și-au continuat atacurile victorioase și au respins pe inamic la Wienia, spre nordvest dela Mosciska. Unele detașamente ale armatei generalului Linsingen au trecut Niștrul pe la Zurawno și au luat cu asalt înălțimile situate în partea nordostică a malului. Mai departe spre ost luptăm încă cu succes; și în luptele ce se dau aci numărul prizonierilor se cifrează la peste 13 mii.

Luptă în Marea Baltică.

Copenhaga. — Sâmbătă după amiază pe la orele 5 și jumătate s'a auzit pe insula svedeză Gotland o canonadă foarte puternică, în direcțiunea sudostică. În decurs de 2 minute s'au numărat vre-o 50 de bubuituri. Câteva ore mai târziu s'au ivit în aceea direcție mai multe vase de războiu, dar în așa depărtare de insulă, încât un s'a putut stabili naționalitatea lor.

Flota italiană împărțită în trei părți.

București. — Corespondentul din Roma al ziarului „Dimineața” anunță că amiralitatea italiană va împărți flota Italiei în trei părți. O parte va fi trimisă la Dardanele, unde se va împreuna cu flota antantei, a doua va apăra țărmul Tripolitniei, iar a treia, care va fi cea mai puternică va rămâne sub conducerea ducelui Abruzzilor în Marea Adriatică. Aceasta din urmă va avea să ia lupta cu flota austro-ungară și să execute blocada. Afară de aceste măsuri, toate pozițiile italiene au fost închise cu mine.

Atac general la Gallipoli.

Rotterdam. — „Times” publică o știre din Mytilene, care spune că Turcii au pornit Vineri dimineața un atac general în partea sudică a peninsulei Gallipoli, împotriva aliaților. Luptele sunt în curgere.

Blocarea Asiei mici.

Londra. — „London Gazette” anunță: Guvernul englez a ordonat blocarea litoralului Asiei mici. Blocusul s'a început în 2 Iunie a amiază. Vapoarelor neutrale li s'a dat un termen de 42 ore pentru părăsirea zonei blocate.

Churchill profetește învingere.

Londra. — Agenția Reuter anunță: În discursul său rostit la Dundee, Churchill, a arătat că pericolul ce amenință din partea submarineilor e foarte redus. Proportia forțelor maritime devine tot mai favorabilă pentru Anglia. Până la sfârșitul anului Anglia se va întări de așa, încât nici nu s'ar crede, dacă faptele n'ar dovedi-o. Privitor la Dardanele Churchill a spus că Anglia, stă în fața unei biruințe cum n'a câștigat până acum în actualul războiu și care o va recompensa pentru toate pierderile, cari le-a suferit.

Elveția va ocupa Savoia.

Bern. — Declarând Italia războiu monarhiei, ziarele din Bern scriu că Elveția are dreptul acum să ocupe Savoia. Încă la începutul lui August consiliul federal elvețian a făcut atent guvernul

francez că Helveția are dreptul să ocupe Savoia și se va folosi de acest drept, imediat ce neutralitatea și integritatea acestui teritoriu nu mai pare asigurat.

Guvernul francez răspunzând la nota Helveției s'a pus pe punctul de vedere că Helveția înainte de a-și exercita dreptul de a ocupa Savoia, trebuie să se înțeleagă cu Franța. În o nouă notă consiliul federal elvețian a arătat că dreptul de a ocupa Savoia nu e dependent de o înțelegere cu Franța. Punctul acesta de vedere consiliul federal l'a făcut cunoscut adunării federale elvețiene în Decembrie 1914, accentuând totodată, că se va strădui a ajunge totuși la o înțelegere cu Franța privitor la felul ocupării. Încă în 1887 au avut loc tratative în privința aceasta între Franța și Helveția, dar fără rezultat. În 1883 Franța voi să construiască un fort pe Mont Vuache în Savoia, dar Helveția a protestat și Franța a renunțat la planul său, declarând că statul său major a luat în socoată în planurile de mobilizare neutralitatea Savoiei.

România comandă jumătate milion de cisme.

Copenhaga. — „Daily Mail” anunță din New-York că guvernul român a comandat la firmele de acolo un jumătate milion de cisme, ca aceste să i se lifereze de urgență.

Continuitatea împătritei înțelegeri.

Roma. — Primul ministru francez, fiind interviu de corespondentul ziarului „L'Idée Nationale”, a declarat, că cea dintâi urmare însemnată a războiului de față va fi alcătuirea unei puternice constelațiuni internaționale, compuse din Anglia, Franța, Italia și Rusia.

În adevăr, această împătrită înțelegere — a mai adăugat interviuul — va dăinui și după sfârșitul conflagrațiunii actuale. Înțelegerea va trebui să stărnicească în mare parte noua orânduială politică ce va eși din acest războiu atât pe continentul european cât și în Marea Mediterană. Cel mai desăvârșit acord va necesita pentru ca cele patru state suspomenite să-și împartă diferitele zone de influență sau ținuturile la cari au drept. Toate celelalte chestiuni mai puțin însemnate și de amănunt vor trebui ca să fie rezolvate în mod spontan și de îngăduință reciprocă. Astfel va chezașui o traică bună înțelegere și conlucrare dintre cele patru mari puteri, cari astăzi se luptă cot la cot, ceea ce va fi spre folosul păcii generale și al propășirii omenești.

Comunicatul oficial rusesc despre căderea Przemyslului.

Berlin. — Statul major rusesc a dat în 4 Iunie despre căderea Przemyslului următorul comunicat:

Constatănd că starea artileriei și a fortificațiilor distruse cu prilejul capitulării, fac imposibilă apărarea cetății, scopul nostru era ca să ținem în posesiune pozițiile cari împrejmuesc orașul dinspre nord și sud, câtă vreme posesiunea acestor pozițiuni facilitează lupta dela San.

Când însă inamicul a ocupat localitățile Jaroslau și Radymno și a trecut chiar pe malul drept al Sanului, pentru ca să mențină aceste poziții trupele noastre ar fi fost silite să lupte pe un front foarte greu și care nu mai forma o linie dreaptă și care s'ar fi lungit cu 35 verste, în aceeaș vreme trupele noastre fiind expuse focului violent și concentrat al artileriei inamice.

Din această cauză am început să transportăm materialul ce-l capturasem dela austro-ungari. Terminând evacuarea cetății, în 2 Iunie am îndepărtat și cea din urmă baterie, evacuând trupele noastre în noaptea următoare și pozițiuni dela nord și vest de fortăreață, s'au înșirat în rânduri compacte spre ost.

INFORMAȚIUNI

Arad, 8 Iunie 1915.

O dispoziție Pentru asigurarea recoltei. Ministerul de războiu având în vedere că în lipsa mare de brate conducerea mașinelor de secerat a câștigat o importanță potențată. Pentru ca conducerea acestor mașini să nu sufere lipsă, ministrul de războiu a ordonat ca toți mașiniștii și fochiștii înrolați, cari în viața lor civilă au fost aplicați la mașini agricole să fie concediați și puși la dispoziția comunelor, proprietarilor de pământ și proprietarilor de mașini de secerat. Concediările pentru Ungaria se vor face imediat și vor ține până în 15 Septembrie, iar pentru Austria din 20 Iunie până la sfârșitul lui Septembrie. Mașiniștii și fochiștii concediați vor putea fi aplicați numai în comuna în care au fost aplicați mai pe urmă. În scopul acesta vor compune lista de propunere pentru concediu comandelor militare împreună cu prefectii comitatelor și perfecții va hotărâ că o comună are lipsă de mașinist sau fochist, sau nu.

Soldatii astfel concediați vor sta în întreg concediul lor sub supraveghierea iguroasă a autorităților administrative, soldă militară nu primesc și li se va da haine oivile eventual haine militare uzate.

Cununi neperitoare. D. I. G. Eremie, comerciant în Brașov, în loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatului său fost profesor **Silvestru Moldovan**, dăruiește 3 cor. la fondul „Azilului-orfelinat” al „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” pentru adăpostirea orfanilor și bătrânilor noștri scăpați. La acelaș fond **Salomia Barbu**, soție de econom din Sibiu, dăruiește 2 cor. întru veșnica odihnă a sufletului fostului grădinar **Ioan Șerban**. Pentru prinos aduce calde mulțămite **Victor Tordășianu**, președintele Reuniunii.

Un granat a explodat lângă regele Italiei. După cum se anunță din Lugano, regele Italiei lucră foarte mult la catrierul general și vizitează mereu frontul. Cu prilejul unei astfel de vizite, un granat inamic a căzut la 50 metri de rege și a explodat, dar regele a stat mai departe neclintit pe locul unde se găsea.

Contele Berchtold pe câmpul de războiu italian. Din Viena se anunță: Fostul ministru de externe contele Berchtold, îl va însoți pe fiul său mai în etate care luptă ca soldat pe câmpul de războiu italian.

Fostul ministru de externe se va înrola la trupa de automobiliști. Contele Berchtold face deja școala de șofer și va pleca curând pe câmpul de războiu dela sud.

Noul căi ferate rusești spre frontierele monarhiei. Din Kiew se anunță că comandamentul rusesc a hotărît să construiască de urgență, — pornind din Kiew, — mai multe linii ferate spre frontierele monarhiei austro-ungare.

Minune în tranșee. Ziarul polon din Cracovia „Kuryer Godzieny” publică după un ziar din Varșovia o foarte interesantă întâmplare: Într'un tranșeu, unde se găseau doi ofițeri căzuse un obuz. Se lua ca sigur că ambii ofițeri au fost sfârțicați, dar mare fu mirarea, când cei doi crezuți morți săriră întregi și neatinși din tranșeu, în care spre uimirea lor se pomeniră după căderea granatului în față cu o statuia a lui Isus binecuvântând. S'a constatat că granatul scoase aceașta statuie din pământ, care probabil era îngropată de mai mulți ani în acel loc.

Starea sanitară a regelui Greciei. Se anunță din Atena: Starea sanitară a regelui Greciei — după buletinul de Duminecă — s'a ameliorat. Regele a petrecut noaptea mai liniștit și temperatura a scăzut la 37 grade. Rana i se vindecă normal. Regele se simte bine.

Nouă constituție în Danemarca. Duminecă a fost sancționată în Danemarca o nouă constituție, prin care se extinde votul universal și asupra femeilor.

O pereche de găște cu o sută coroane. În vremea aceasta a uzurărilor cu articole de alimentație o preceupeață din Mișcolț a bătut recordul, cerând pentru o pereche de găște o sută coroane și ce e mai interesant a găsit și cumpărător cu acest preț nemaipomenit. Preceupeață însă nu avu multă bucurie de recordul său, căci poliția i-a dat de urmă și a pedepsit-o aspru.

„TIMIȘIANA”,

INST. DE CRED. ȘI ECON. SOC. PE ACȚII ÎN TIMIȘOARA.

AVIZ.

Devenind vacant postul de director executiv la institutul de credit și economii „TIMIȘIANA” din Timișoara, reflecțiilor la acest post sunt poțitiți a se adresa direcțiunii institutului în decurs de 15 zile dela apariția acestui anunț, comunicându-i pregătirile teoretice și practice, precum și pretențiile lor materiale.

DIRECȚIUNEA.

VINURI

vechi și noul de vândut.

Adresațiivă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Siria (Világos) Petru Benea, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911 — 1912

Vin alb — — — —	84	72
Rizling — — — —	86	74
Boșu de Minș — —	160	120
Carbenet — — — —	140	—

Vinuri vechi și nou din anul 1914.

Vin alb — — — —	68	58
Rizling — — — —	70	60
Șiller — — — —	74	64

Rachluri.

Rachiu de treve — — —	220
Rachiu de treve specialitate —	260

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mai mică vin.

Vinul se expediază cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni Pentru Calitatea vinului garantez.

No 947

Petru Benea
prop. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.).

AVIZ.

Rugăm cu stăruință pe acei stimati abonați, a căror abonament le-a expirat, să binevoiască a și-l înnoi fără întârziere, căci în cazul contrar expediarea ziarului li se va sista.

Administrația.

SALON -cremă 1 cor. 30 fil.
-poudră 1 „ 30 „
-săpun 1 „ — „
-manicür „ 65 fil.

Comandele din provincie se expediază zilnic în mod prompt. ::

Farinacia la „Sf. Francisc”
Budapesta, bulevardul Őilöi nrul 56.

(E. S. C. 2)

Convocare.

Domnii părtași ai însoțirii de credit și economii „PLUGUL” în Briznic se invită prin aceasta la

I. adunare generală ordinară,

care se va ținea în Briznic, localul școlii, Duminică în 13 Iunie n. 1915.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării prin președinte,
2. Raportul consiliului de administrație, raportul comitetului de supraveghiere, stabilirea bilanțului și votarea absoluturului.
3. Distribuirea profitului curat conform §. 34 din statute.
4. Alegerea a 2 membrii în consiliul de administrație.

Meghívó.

„PLUGUL” népbank mint hitel és gazdasági szövetkezet Brizniken t. üzletrészesei ezennel meghivatnak az

I. rendes közgyűlésre,

mely Brizniken, az iskola helyiségében, vasárnap 1915 évi Junius hó 13-án d. u. 3 órakor fog megtartatni a következő

TÁRGYSOROZATTAL:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő bizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása az alapszabályok 34 §. értelmében.
4. 2 igazgatósági tag választása.

Active—Vagyon Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérleg-számla 1914. Dec. 31. Pasive—Teher

1	Cassa cu finea anului 1914 —		1	Părtașii — Üzletrészek	478
	Pénztári készlet	137 79	2	Depuneri — Betétek	137 56
2	Imprumuturi acordate — Kölcsönök	3098	3	Datorii — Tartozások	3000
3	Mobilier — Butorzat	192 66	4	Interese transitoare — Atmeneti kamatok	25 31
4	Spese de fondare — Alapítási költségek	208		Profit curat — Tiszta nyereség	9 54
5	Pretensiuni și interese — Követelések, Kamatok	13 96			
		3650 41			3650 41

Perderi Veszteség:k Contul p. profit și perderi pe 1914 — Nyereség veszteség számla 1914. Profit Nyereség

1	Spese de administrație și timbre — Kezelési költség	127 21	1	Interese dela împrumuturi date — Kamatok	231 55
2	Amortizări — Leírások	10 14	2	Tacse, proviziuni și alte venituri — Jutalékok	238 36
3	Interese — Kamatok	327 22	3	Profit la cereale — Nyereség gabonánál	4 20
4	Profit curat — Tiszta nyereség	9 54			
		474 11			474 11

I. Iosan m. p.
pres. cons. de adm.

Briznic, la 31 Decembrie 1914.

P. Incicău m. p.
cont. secretar — könyvelő.

CONSILIUL DE ADM. — IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

T. Iuga m. p.

P. Pogon m. p.

R. Josan m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile bilanț și profit pierdere prezente și le-am aflat exacte. — Alolított felügyelő-bizottság a jelen mérleg és nyereség és veszteség számlákat megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

R. Iosan m. p. preș. — elnök

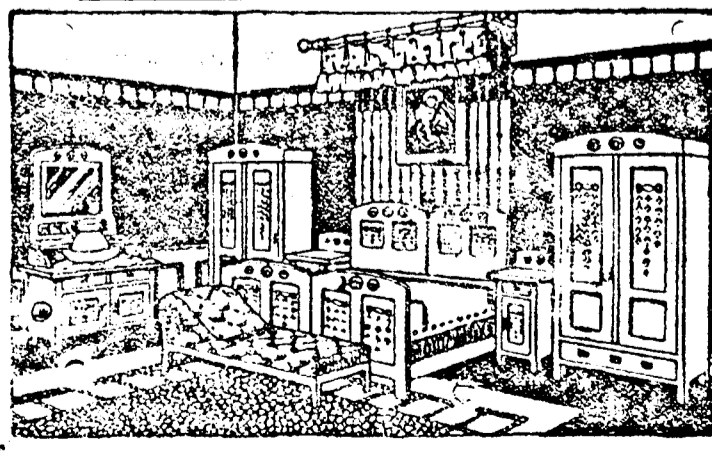
R. Fărău m. p.

Nic. Fărău m. p.

F. Fărău m. p.

STEFAN SLADEK jun. fabrică de mobile

VARȘET, strada Kudritzner numărul 44—46.

Cea mai renumită

mare fabrică de mobile

din sudul Ungariei (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de pianе excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut. — (Sa 113)

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prețuri de fabrică. :: ::
 In depozit: Kugler, Heller, Türth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
 Piața Andrásy, colțul Salacz utca
 Telefon 1059. Telefon 1059.
 (Or. 2276)

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorii de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alul

Fiul lui Antoniu Novotny, Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nouă a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție de mai mulți ani pro-azute cu ajustări de fier bătut, construite spre a întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire CLOPOTELE GĂURITE, de dânsul inventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vîrbrarea mai voluminoasă decât cel de sistem vechi, astfel că un clopot patentat de 327 kgr. este egal în ton cu un clopot de 461 kgr. patentat după sistemul vechi. — Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. —

Prețuri-curente ilustrate trimit gratuit.

ATELIER DE CURELARIE, ȘELĂRIE ȘI COFERARIE

O RENDT G. & FEIRI W.

ODINIOARA SOCIETATEA CURELARILOR
 Strada Cisnădiei 45. SIBIU, Heltauer-gasse 45.

Magazin bogat în articole pentru curățat, călărit vânat, sport și volaj, poclăzit și procovăzuri, port-monee și bretele solide și alte articole de galanterie pe lângă prețurile cele mai moderate. CURELE DE MAȘINI, CURELE DE CUSUT ȘI LEGAT SKY (vârzobi), permanent în depozit. Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri la cerere se trimit franco. (O-9)

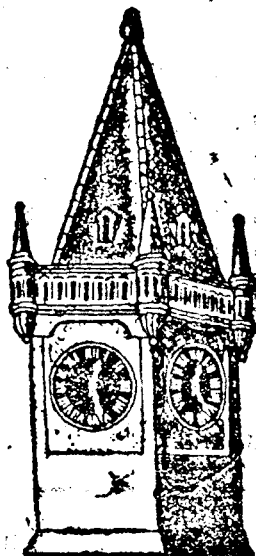
Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

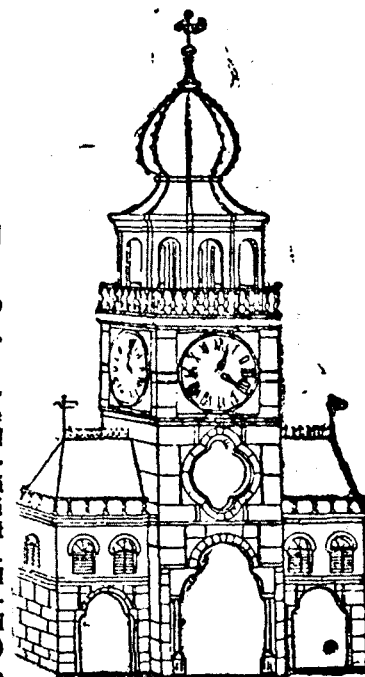
CEASURI PENTRU BISERICI.

SZÁNTHÓ GYULA

fabrică de ceasuri pentru biserici
NAGYVÁRAD,
 Damjanich-utca 30 szám.

Oferă ceasuri pentru biserici cari se trag odată pe săptămână, odată la 8 zile și odată la zi, durabile și precise. Prețuri ieftine. Fabrică cu putere electrică. Garanție pe mai mulți ani. Prețurile la dorință se trimit gratis. Plăci (tabla) pentru ceasuri cari luminează noaptea, executate admirabil. — Prețuri ieftine. (Sa 88)

Liferantul dieceșelor gr. or. și gr. cath.

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

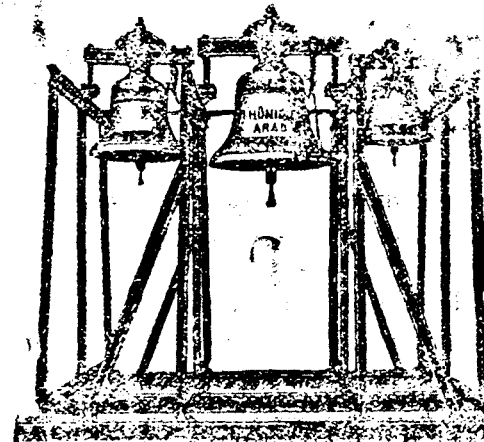
"CONCORDIA"

SOCIETATE PE ACȚIUNI ARAD, STR. ZRINYI NRUL 1/a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din strălătime și patrie, cari: mașini de culos, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat oilete, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare totfelul de opuri, reviste, fol, placate, registre, tipărituri pentru bănel și societăți, precum și tipărituri advocaționale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunșul funebreale se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta brânșă dela cele mai simple până la cele mai fine. — Executare promptă. — Prețuri moderate.

O nouă invențiune de clopote!

Clopotel rezontor brevetat este alcătuit așa că fortifică nu numai un sunet, ei și alt sunet armonice și astfel asemenea acordului dă un sunet plin, puternic și sărbătoreș precum și adânc.

Echipamente p. clopote de fer Stalul " " " "

Prospecte și preliminar de spese gratis.

Friederich Hönig

fabrică de clopote brevetată
 Arad, str. Rákoczi nr. 11-28.

Unde

se pot cumpăra cele mai bune și mai elegante

PLOIERE?

Unde se pot afla noutățile cele mai moderne — **En-tout-cas** și ploiere pentru dame și bărbați în executare perfectă și estetică, de calitatea cea mai bună și cele mai moderne

albituri pentru bărbați

în executare recunoscută de cea mai bună. Cămeși de modă albe și colorate; GULERE și MANGETE albe și colorate; BATISTE de buzunar; BRATELE; CRAVATE pentru gulere simple și duple; CĂMEȘI din păr de camilă; CIORAPI și alți articlii de modă p. bărbați în sortiment bogat și cu prețurile cele mai ieftine se pot cumpăra dela

GUSTAV SCHMIDT

fabrică de parapleș și prăvălie de articlii de modă pentru bărbați
 SIBIU (Nagyszeben), Piața mare, palatul „Bodenkredit“.